

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

NÚM.
10

GERGIEV DIRIGEIX LA QUARTA DE XOSTAKÓVITX

L'OBC i l'Orquestra del Teatre Mariïnski

28 i 29 DE GENER DE 2017
SALA 1 PAU CASALS

VALERY GERGIEV director



L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

Segueix-nos a



Mitjans Patrocinadors



CATALUNYA
RÀDIO



VINE A VEURE L'OBC EN FORMAT DE CAMBRA

DIUMENGE
29 GENER 2017
QUARTETS DE
MOZART

CONCERTS
GRATUÏTS
A LES 18h

COMPROMÍS AMB
L'INFÀNCIA EN RISC

Raúl Garcia violí
Ana Galán violí
Jennifer Stahl viola
Jose Mor violoncel

La sala-auditori Eduard Toldrà del Conservatori va ser el primer lloc d'assaig de l'Orquestra, l'any 1943. Gairebé 75 anys després, aquest espai acollirà, cada mes, un concert de les formacions de cambra de l'OBC relacionat amb la proposta del concert simfònic de la setmana següent a L'Auditori.

PROPERTS CONCERTS

12 de febrer, 12 de març, 23 d'abril, 30 d'abril i 21 de maig de 2017

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA
KAZISHI ONO DIRECTOR TITULAR

CONSERVATORI
MUNICIPAL
MÚSICA
BARCELONA

PROGRAMA 10

GENER DE 2017

DISSABTE 28 | 19h

DIUMENGE 29 | 11h

ORQUESTRA DEL TEATRE MARIÏNSKI
ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA
Valery Gergiev director
Anton Gakkel director assistent

DMITRI
XOSTAKÓVITX
Sant Petersburg 1906 -
Moscou 1975

Simfonia núm. 4 en Do menor, op.43 (1936)
1a audició

65'

Allegro poco moderato. Presto
Moderato con moto
Largo. Allegro



El temps i la durada del concert és aproximat sense pausa.

Agrairiem que apaguéssiu els mòbils, desactivéssiu les alarmes sonores i continguéssiu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

L'estrena de l'obra estava prevista per al desembre del 1936 i, finalment, es va estrenar al desembre del 1961. Aquests vint-i-cinc anys de decalatge s'expliquen per diversos motius, però el principal és Stalin: l'any 1936, Xostakóvitx va anar a parar al punt de mira de les autoritats soviètiques, que van considerar que aquell compositor de 29 anys s'havia pres massa llibertats.

A finals de gener del 1936, al diari oficial *Pravda* va aparèixer una crítica ferotge contra l'òpera de Xostakóvitx *Lady Macbeth de Mtsensk*; uns dies després en publicava una altra contra el seu ballet *El rierol clar*, i encara, a finals de febrer, un article titulat «Claredat i simplicitat en el llenguatge artístic» el posava com a exemple de compositor que havia perdut el nord. En pocs mesos, Xostakóvitx va passar de ser l'autor de moda a ser considerat «enemic del poble». Les crítiques a les seves obres van deixar de banda els elogis i es van omplir de frases calcades de les d'aquell primer article al *Pravda*: «música formalista», «buida de contingut», «contrària a la pàtria», etc.

L'Associació de Compositors Soviètics va convocar jornades de treball per analitzar la música de Xostakóvitx: crítics i col·legues es van retractar dels elogis que li havien dedicat i van lliurar un informe al Comissariat del Poble per a Afers Interns. Durant aquells mesos de terror, Xostakóvitx no dormia, patia angoixa, bevia, i tenia sempre la maleta a punt a l'espera de la seva detenció. Li arribaven notícies que les purgues estalinistes no perdonaven ningú: polítics, militars, escriptors, arquitectes, i fins i tot alguns amics i familiars seus. Milers de detinguts eren enviats als camps de treball o afusellats. Xostakóvitx ja no rebia encàrrecs, i la seva música era retirada de les programacions. Al mes de maig va néixer la seva filla Galina. Finalment, el Comissariat el va citar a declarar, però no el van detenir. Mentrestant, Xostakóvitx componia la *Simfonia núm. 4*.

Malgrat el panorama que acabem de descriure, Xostakóvitx continuava treballant en una obra monumental que havia iniciat a finals del 1935. Havia estudiat durant mesos les simfonies de Gustav Mahler i volia aplicar els principis del compositor austríac a la seva música simfònica. De fet, es volia presentar davant el públic com un autèntic simfonista, un cop havia recollit ja èxits com a autor de música d'escena (abans de l'episodi del *Pravda*, l'òpera *Lady Macbeth* s'havia representat prop de 180 vegades a Rússia, Europa i Amèrica). Immers en l'òrbita de la grandiositat mahleriana, va plantejar la *Quarta* en tres moviments i amb una instrumentació generosa, que requereix prop de 40 instrumentistes de vent, 10 de percussió i, per equilibrar aquest exèrcit sonor, com a mínim 60 instrumentistes de corda (per al concert d'avui a L'Auditori, Gergiev ha ampliat l'arsenal fins a 80 efectius de corda). Al llarg dels prop de 65 minuts que dura l'obra hi ha de tot: fragments d'orquestració plena i moments cambrístics, melodies amples i líriques al costat d'efectes rítmics i trepidants, música densa i emotiva, i episodis irònics i grotescos.

L'obra va ser retirada pocs dies abans de l'estrena perquè les pressions que rebien l'autor, el director i la mateixa Filharmònica de Leningrad van fer-ne impossible la interpretació. A partir d'aquell moment, Xostakóvitx va començar a treballar en la *Simfonia núm. 5*, que va estrenar l'any següent amb una intenció inequívoca: «Resposta d'un artista soviètic a una crítica justa. No tot el que he escrit abans està a l'altura. Amb la *Cinquena* m'he esforçat per ser simple i entenedor». La partitura de la *Quarta* es va perdre, però al començament dels anys seixanta, a partir de les partitures dels instruments que van quedar oblidades a Leningrad, es va poder reconstruir i, per fi, va ser estrenada per la Filharmònica de Moscou el 30 de desembre de 1961, en presència de l'autor que, quan la va revisar per a l'ocasió, no en va canviar ni una sola nota.

Alguna vegada el mateix autor va dir que hi volia reflectir «grans sentiments i grans passions», o que seria com el seu «credo de treball creatiu», però les circumstàncies que van envoltar la composició de la *Quarta* (la va començar en un moment de gran èxit i la va acabar enfonsat en la por) fan complicat atorgar-li un únic sentit. En tot cas, no cal que ningú ens guiï en l'audició: hi ha prou elements, i ben diversos, al llarg de l'obra perquè cadascú se senti captivat d'una manera o una altra. Hi haurà qui hi veurà l'angoixa i el patiment per la purga estalinista, mentre que altres no ho notaran enlloc; hi haurà qui hi sentirà un cant a l'esperança, qui es deixarà atrapar pel domini en els recursos utilitzats, pels temes principals, pel joc constant amb els temes secundaris, per la inesgotable imaginació amb el joc dels timbres (més de 100 músics no hi són perquè sí), pel virtuosisme que s'exigeix als músics (hi ha grans solos per a cadascun dels instruments de vent i fragments diabòlics per a les cordes), i hi haurà qui quedarà atrapat pel contrast i la convivència entre allò tràgic i allò banal. Mahler va escriure: «Fer una simfonia és construir un món amb tots els mitjans possibles». I Xostakóvitx li va fer cas. El món de la *Quarta* és complex i ple d'elements extramusicals, però al final el que compta és parar bé l'orella i el cor.

Visita l'exposició *Projecte Tristan, sobre el drama wagnerià Tristan und Isolde*



PROJECTE
TRISTAN

Del **27 de gener**
al **27 de febrer** de 2017
al Foyer de la Sala 1 Pau Casals

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1919-1937) que la guerra civil va interrompre. Avui dia, tot respectant l'esperit original de Pau Casals, oberta al món i compromesa amb la societat, es cuida especialment dels nostres artistes i el nostre patrimoni, i la seva missió és la de divulgar la música simfònica clàssica des de mitjans del segle XIX fins a la creació contemporània.

L'Orquestra té la seu a L'Auditori de Barcelona, amb 24 programes de temporada estable, a més d'altres concerts que volen acostar la música simfònica a tota la ciutadania: cinema en versió original, òperes, concerts familiars, escolars i per a joves, o experimentant registres diferents amb artistes d'altres gèneres. També ofereix concerts en llocs emblemàtics com la Sagrada Família, la Plaça de la Catedral o la platja de la Barceloneta.

El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i des del setembre de 2015 ho és Kazushi Ono, càrrec que compagina amb la titularitat de l'Orquestra Metropolitana de Tòquio i de l'Orquestra de l'Òpera de Lió. Al llarg de la seva trajectòria han dirigit l'OBC: Belohlavek, Celibidache, Decker, Hogwood, Inbal, Koopman, Kreizberg, Krivine, López Cobos, Mas, Minkowski, Oue, Plasson, Ros-Marbà, Rostropovich, Sinaïsky, Slatkin... i entre els solistes convidats destaquen: Lang Lang, Barenboim, Mutter, Stern, Lupu, Franz Peter Zimmermann, Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Alicia de Larrocha, Teresa Berganza, Pinchas Zukerman, Argerich, Ida Haendel, Barbara Hendricks, Joshua Bell, Hilary Hahn, Kremer, Truls Mork, Mullova, Anderzewsky, Fellner, Shaham, Natalia Gutman, Buchbinder, Achúcarro, Arrau, Arthur Rubinstein... i molts d'altres.

L'OBC ha realitzat gires per diferents països d'Europa, Àsia i els EUA, actuant a: Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center i Carnegie Hall.

PRIMERS VIOLINS Cristian Chivu, concertino associat / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / José Valentín Centenero / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / María José Balaguer / Jana Brauning / Patricia Bronisz / Assumpta Flaqué / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs **VIOLONS** Ashan Pillai, solista / Josephine Fitzpatrick, assistent / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr **VIOLONCELS** José Mor, solista / Vincent Ellegiers, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duño / Jaume Güell / Olga Manescu / Linda d'Oliveira / Jean-Baptiste Texier **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Albert Prat **FLAUTES** Bea Cambrils / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOËS** Disa English, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / David Rosell, assistent **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix **TUBA** Daniel Martínez* **TIMPANI** Juan Antonio Martín* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Daniel Ishanda / Miguel Ángel Martínez* **ARPA** Magdalena Barrera **CELESTA** Dolors Cano* **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis

* col·laborador

ORQUESTRA SIMFÒNICA DEL TEATRE MARIÏNSKI

Una de les formacions musicals més antigues de Rússia, la seva història es remunta a principis del segle XVIII, en el moment de màxim desenvolupament de la Capella de la Cort. Al segle XIX, l'orquestra va adquirir gran protagonisme amb Eduard Nápravník, que la va dirigir durant més de mig segle i la seva excel·lència va ser reconeguda al món pels músics de renom que la van dirigir: Berlioz, Wagner, Von Bülow, Txaikovski, Mahler, Nikisch i Rakhmàninov. En l'època soviètica, la formació va seguir col·laborant amb directors de primer ordre com V. Dranishnikov, A. Pazovski, Y. Mravinski, K. Simeonov o Y. Temirkánov, i des de 1988, Gergiev n'és el director titular. Amb ell, el repertori s'ha ampliat significativament amb òperes de Wagner com la tetralogia *L'Anell dels Nibelungs* i altres de Prokófiev, Xostakóvitx, Rimsky-Korsakov, Txaikovski, Mussorgski, R. Strauss, Janáček, Mozart, Verdi, Berlioz, Puccini i Donizetti. El repertori simfònic s'ha ampliat amb obres de Beethoven, Brahms, Mahler, Stravinsky, Messiaen, Dutilleux, Gubaidulina i Raskatov, entre d'altres. L'obertura de la nova sala de concerts el 2006 i el nou Teatre Mariinsky II el 2013 han donat, també, noves oportunitats artístiques.

Dirigida per Gergiev, l'Orquestra col·labora amb les sales més prestigioses del món: Metropolitan, Kennedy Center, Carnegie Hall, Royal Opera House, Teatre Carlo Felice, La Scala, Nova Òpera d'Israel, Châtelet i Salle Pleyel a París, Konzerthaus a Viena, Concertgebouw d'Amsterdam i festivals de Salzburg i Edimburg.

PRIMERS VIOLINS Alexei Lukirsky / Stanislav Izmailov / Olga Volkova / Leonid Veksler / Anton Kozmin / Khristian Artamonov / Kristina Minosian / Danara Urgadulova / Andrei Tyan / Tatiana Moroz / Kirill Murashko / Elizaveta Semagina / Dmitry Demidov / Michael Schaffarczyk **SEGONS VIOLINS** Zumrad Ilieva / Maria Safarova / Elena Luferova / Anastasia Lukirskaya / Inna Demchenko / Andrei Novodran / Natalia Polevaya / Dmitry Neklyudov / Olesya Kryzhova / Viacheslav Grikurov / Elena Shirokova **VIOLA** Yuri Afonkin / Dinara Muratova / Lina Golovina / Roman Ivanov / Mikhail Anikeev / Ilya Vasiliev / Alevtina Alexeyeva / Yury Baranov / Andrei Lyzo / Liudmila Ketova **VIOLONCELS** Oleg Sendetsky / Anton Gakkel / Dmitry Ganenko / Viktor Kustov / Yekaterina Larina / Vladimir Yunovich / Oxana Moroz / Anton Valner / Ekaterina Lebedeva **CONTRABAIXOS** Kirill Karikov / Vladimir Shostak / Dmitry Popov / Denis Kashin / Angela Contreras Reyes / Evgeny Ryzhkov / Boris Markelov **FLAUTES** Nikolai Mokhov / Denis Lupachev / Sofia Viland / Tatiana Khatova / Mikhail Pobedinskiy **OBOËS** Alexander Levin / Alexei Fyodorov / Viktor Ukhalin / Ilya Ilyin **CLARINETS** Nikita Vaganov / Dmitry Kharitonov / Vitaly Papyrin / Vitaly Komissarov / Dmitry Ilyin **TROMBONS** Rodion Tolmachev / Yuri Radzevich / Ruslan Mamedov / Maxim Karpinsky **TROMPES** Dmitry Vorontsov / Alexander Afanasiev / Vladislav Kuznetsov / Yuri Akimkin / Pyotr Rodin / Zakhar Katsman **TROMPETES** Timur Martynov / Sergei Kryuchkov / Nikita Istomin / Stanislav Ilchenko **TROMBONS** Alexei Lobikov / Alexander Gorbunov / Alexander Dzhurri / Vladimir Polevin **TUBA** Nikolai Slepnev **PERCUSSIÓ** Andrei Khotin / Dmitry Gabbasov / Yury Alexeyev / Yevgeny Zhikalov / Mikhail Vedunkin / Dmitry Fedorov **ARPA** Maria Krushevskaya **TECLATS** Tatiana Anikina **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Vladimir Ivanov **RESPONSABLE DE GIRES** Nadya Bitskaya **PERSONAL D'ESCENA** Alexander Pyshkin / Victor Ardabiev

Global Partners of the Mariinsky Theatre





Valeri Gergiev participa en la Temporada de concerts de l'OBC per primera vegada.

VALERY GERGIEV director

Director artístic i general del Teatre Mariïnski de Sant Petersburg

Director principal de la Filharmònica de Rotterdam de 1995 a 2008, de la qual ara n'és director honorífic

Director titular de la Simfònica de Londres del 2007 al 2015

Director titular de la Filharmònica de Munic des del 2015

Gergiev també és fundador i director dels festivals: Estrelles de les Nits Blanques, de Pasqua de Moscou, Gergiev de Rotterdam, Mikkeli i el Festival 360° de Munic. Des del 2011 dirigeix el Concurs Internacional Txaikovski, i el 1997, després de la mort de Solti, es va fer càrrec de la World Orchestra for Peace.

Des del Mariïnski ha supervisat l'aparició de grans cantants i a fomentat el repertori d'òpera i ballet ampliant-lo amb obres mestres del segle XVIII fins ara. Sota la seva direcció el Teatre s'ha convertit en un important referent arreu del món. El 2006 es va inaugurar la nova sala de concerts i el 2013 el segon teatre d'òpera (Mariïnski-II). I des del 2016 el Teatre té una sucursal a Vladivostok, la Primorsky Stage. El 2009 es va llançar el segell discogràfic del Mariïnski, que ja ha tret al mercat més de trenta discs i DVD, a més de fer diverses emissions per internet i un estudi propi de gravació.

Gergiev treballa regularment amb escenaris i orquestres com el Metropolitan, les filharmòniques de Berlín, París, Viena, Nova York i Los Angeles, les simfòniques de Chicago, Cleveland, Boston i San Francisco i la Royal Concertgebouw d'Amsterdam, entre d'altres. També ha rebut condecoracions de governs i institucions d'arreu del món.

PÉREZ MOLERO & FRIENDS

Recitals d'orgue al Museu, els dissabtes a la tarda



Música amb l'orgue Pérez Molero (1719) a la Sala de Teclats. Un preludi ideal als concerts de l'OBC

Dissabte 11 de febrer 2017 a les 17.30h
Inauguració del cicle a càrrec de **Montserrat Torrent**

Detall de la programació i venda d'entrades a www.museumusica.bcn.cat
i a la recepció del Museu

L'AUDITORI

www.museumusica.bcn.cat

En col·laboració amb

esmuc

Escola superior de música de Catalunya

INFORMACIÓ I SERVEIS DISPONIBLES AL WEB DE L'AUDITORI

www.auditori.cat

La setmana del concert podreu descarregar el **programa de mà** per venir preparats de casa. Hi trobareu també tota la informació de l'emissió del concert per Catalunya Música i Radio Clásica de RNE.

A cada fitxa del concert trobareu la **llista de Spotify** per escoltar les obres amb antelació.

Els **textos de les obres cantades** estaran disponibles a la fitxa del concert, dies abans de la cita.

Trobareu el calendari de **La Prèvia**, les xerrades gratuïtes que us oferim abans d'alguns concerts, perquè no us en perdeu ni una.

El contacte per apuntar els vostres fills o néts al **Club del Petit Concert**, perquè estiguin ben entretinguts mentre vosaltres gaudiu del concert.

Tots els **avantatges per als abonats** a l'OBC. Per cert, **SABÍEU QUE...**

... ELS ABONATS A L'OBC

Tenen un descompte del 20% al servei de cafeteria, presentant el carnet d'abonat abans de pagar!!!



PROPERES CONCERTS QUE NO US PODEU PERDRE



OBC: FESTIVAL MOZART: LES TRES ÚLTIMES SIMFONIES

→ 3, 4 i 5 FEB / SALA 1 Pau Casals
→ 20.30h, 19h (18h *La Prèvia*) i 11h

Preus de 10€ a 56€



BANDA: DE WAGNER A BERNSTEIN

→ 5 FEB / SALA 1 Pau Casals
→ 18h (17h *La Prèvia*)

Preus de 12€ a 16€



CAMBRA: TRIO HECKER/HAGNER/HELCHMEN

→ 16 FEB / SALA 2 Oriol Martorell
→ 20.30h

Preu 28€

PROPER CONCERT IMPRESCINDIBLE

MÚSICA
ANTIGA

2016
2017

L'ORFEO DE MONTEVERDI RINALDO ALESSANDRINI i CONCERTO ITALIANO

La primera gran obra del Barroc interpretada en directe per qui ha fet el millor enregistrament que es coneix.

DIJOUS
2
FEBRER
20.30h

L'AUDITORI

Lepant 150
08013 Barcelona

www.auditori.cat